

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 5.12.2022
Sayı: 3803

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Her geçen gün derinleşen ekonomik kriz sebebiyle; geçinebilmek için bankalardan kredi çekip, kredi kartı kullanıp borçlarını ödeyemeyen vatandaşların; ıcalık olanların durumlarının tespit edilmesi ve bu sorunların çözümü olabilecek tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederim.

Tahsin TARHAN
Kocaeli MV

Burhanettin BULUT
Adana MV

Özcan PURÇU

İzmir Milletvekili

Servet ÜNSAL
Ankara m-

Ali Dr. M. Serap BAKKALCI
İstanbul M

Veli AĞBABA
Malatya MV

Alp ARSLAN
Mardin MV

Özgehan ÇELEBİ
Gaziantep MV

Kani BEHO
İzmir MV

Metin İLTAN
Kırşehir MV

Okan GıYATHUOĞLU
Edirne MV

Suren HACIYEV
Göyç MV

Ünal DEMİRTAŞ
Zonguldak MV

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
1923
GRUP BAŞKANLIĞI

[illegible]

GEREKÇE

Türkiye derinleşen krizle birlikte; iktidarın uyguladığı yanlış ekonomik politikalar nedeniyle vatandaş da borç sarmalına sürüklenmiştir.

Geçinemeyen vatandaş faturaları ödeyemez, günlük gıda maddelerini dahi alamaz hale gelmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu'na (TÜİK) göre Ekim ayı enflasyonu yıllık %85,51 'e yükselirken; Enflasyon Araştırma Grubu'na (ENAG) göre bu rakam yıllık %185,34 olarak açıklanmıştır.

Gıda enflasyonuna bakıldığında ise TÜİK'e göre 10 ayda %99,05'tir. Bu rakam; enflasyonun alt kalemlerinde Ulaştırma giderlerinden sonra en yüksek ikinci orandır.

Dünya genelinde yaşanan gıda enflasyonu düşme eğilimi gösterirken; ne yazık ki Türkiye'de uygulanan yanlış politikalar ülkeyi yüksek enflasyona sürüklemektedir. OECD ülkelerine bakıldığında Türkiye gıda fiyatlarının en çok arttığı ülkedir. Ağustos ayı itibarıyla gıda ve alkolsüz içecek fiyat endeksi Türkiye'de yüzde 90,3 artış gösterirken; aynı dönemde fiyatlar OECD ortalamasında %15; Avrupa Birliğinde ise %14'e yükselmiştir.

Bu durum en çok dar gelirli aileleri etkilemekte; dar gelirli aileler artık evine ekmek almakta bile zorlanır hale gelmiştir. Türkiye'de artık ekmek bile çok pahalı iken; emek son derece ucuz bir hale gelmiştir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, Türkiye genelinde geçen yıl 4 milyon 332 bin 805 hanenin sosyal yardımlardan yararlandığını açıklamıştır. Yine Bakan Yanık, geçen yıl ayrıca 836 bin 665 kişiye de yaşlı aylığı verildiğini belirtmiştir. Bu durum yoksulluğun ve yokluğun arttığının bizzat itirafıdır. Bu açıklamaya göre toplumun yaklaşık %20'si sosyal yardımlarla hayatını idame ettirmekte; her 5 kişiden 1'i yardıma muhtaç halde demektir.

Sosyal yardımların bu kadar arttığı bir ülkede kredi kartlarının, kredi borçlarının da patlaması sürpriz olmayacaktır.

Türkiye Bankalar Birliği (TBB) Risk Merkezi'nin 2022 yılı Eylül ayı "Negatif Nitelikli Bireysel Kredi ve Kredi Kartı" raporu krizi gözler önüne sermektedir. Rapora göre bireysel kredi veya kredi kartı borcu devam eden kişi sayısı 4 milyon 165 bin 902'ye yükselmiştir. Son dokuz ayda kredi ve kredi kartı borcunu ödeyemeyen sayısı ise yüzde 42,4 artışla 1,2 milyona çıkmıştır. Yani kredi borcu devam edenlerin sayısı katlanmıştır.

Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 1601,2 milyar lira düzeyine çıkmıştır. Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 18 Kasım itibariyle 1 trilyon 427 milyar lira olarak gerçekleşmiştir.

Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen ve henüz varlık yönetim şirketlerin devretmedikleri takipteki borçları ise 30,8 milyar liraya yükselmiştir; Kaldı ki bu rakam tam olarak gerçeği yansıtmamaktadır. Çünkü bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük göstermektedir. Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine olan borçları ise son bir yılda 5,3 milyar lira artarak eylül sonunda 36 milyar liraya yükselmiştir.

Vatandaşların bankalara olan borcunda yıl başından bu yana 400 milyar liralık, toplam borçlarında ise 408 milyar liralık artış yaşanmıştır.

Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak – 25 Kasım günleri arasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden toplam 7 milyon 680 bin yeni dosya gelmiştir. Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 733 bin artmış; bu dönemde 6 milyon 637 bin dosya da sonuçlandırılmıştır. Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,6 oranında artmıştır.

İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise son bir yılda 515 bin adet artarak 25 Kasım itibariyle 23 milyon 608 bine çıkmıştır.

Ekonomiye dair, Türkiye'deki yoksulluğa ve yoksunluğa dair açıklanan bu tablolar ve sayılar her ay daha karamsar hale gelirken; borçlarını ödeyemediği için bunalıma giren, hatta hayatına son veren insanların sayısı da ne yazık ki artmaktadır. Türkiye'de ekonomik buhran vatandaşın psikolojisini de bozmuştur.

Vatandaş yarınını görememektedir. Çocuklar adeta açlıkta imtihan edilmektedir. Gençler ise Türkiye'de geleceklerini görememektedir. İktidar ise vatandaşın bu mağduriyetlerini gidermeyi değil; kâğıt üstünde ekonomiyi düzeltmeyi kendine görev edinmiştir.

Halkımızın durumu ortadadır ve bu ekonomik sarmaldan çıkmak için biran evvel önlemler alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda; bankalardan kredi çekip, kredi kartı kullanıp borçlarını ödeyemeyen vatandaşların; icralık olanların durumlarının tespit edilmesi ve bu sorunların çözümü olabilecek tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

